

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77a (3)

IZDAN 1 OKTOBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16094

Olaer Patent Company, Luxembourg.

Sklapajući stajni trap za vazduhoplove ili slične naprave sa automatskim ukrućivanjem pomoću prelamajućeg kosnika.

Prijava od 26 septembra 1938.

Važi od 1 decembra 1939

Naznačeno pravo prvenstva od 27 septembra 1937 (Francuska)

Klasični sklapajući stajni trapovi obično su opremljeni sa upornicima na kojima se točkovi nalaze i koji su obično ukrućeni pomoću prelamajućeg se kosnika, kada su u isturenom položaju. Podizanje ili sklapanje takvog stajnog trapa postiže se dejstvom nekog podizača, servo - motora ili tome slično, postavljenog obično bilo između prelamajućeg se kosnika i aviona, bilo na samom prelomnom kosniku. Takvi rasporedi iziskivali su izvanredno snažni napor za podizanje stalnog trapa, naročito dok je prelomni kosnik još u ispravljenom položaju.

Ovom pronalasku je cilj da otkloni tu nezgodu i odnosi se na sklapajući stajni trap za vazduhoplove ili tome slične naprave, a odlikuje se naročito time, što sadrži jedan podizač ili tome sličan organ, koji uglavnom dejstvuje između stajnog trapa i vazduhoplova, ali je ureden tako, da u početku podizanja vrši izvesnu laku reakciju na preklopni kosnik tako, da se time prouzrokuje neposredno prelamanje kosnika u momentu kada se započne podizanje stajnog trapa, koje se podizanje dalje može nastaviti uglavnom dejstvom podizača ili tome slične naprave. Na taj način izaziva se prelamanje prelomnog kosnika, a time se otklanja potreba za primenom velikog napora koji bi pod drugim okolnostima bio potreban za sklapanje stajnog trapa. Pored toga, ovaj uzgredni napor podizača doprinosi, posle preloma kosnika, podizanju celog stajnog trapa.

Prema drugoj odlici ovog pronalaska,

naprava za potiskivanje ili podizanje stajnog trapa, utvrđena je jednim svojim krajem a pomoću obrtnog zgloba na posredan ili neposredan način za prelomni kosnik, i to u neposrednoj blizini jednog njegovog kraja, a drugim svojim krajem utvrđen je neposredno za vazduhoplov, upornik stajnog trapa ili čamac vazduhoplova, na mestu gde se završava i utvrđuje onaj drugi kraj prelomnog kosnika.

U priloženom crtežu, koji je dat samo radi primera. Slika 1 prikazuje stajni trap koji se bočno sklapa, poboljšan prema ovom pronalasku. Slika 2 prikazuje sličan stajni trap, koji se sklapa u podužnom pravcu.

Prema primeru izvođenja prikazanom na slici 1, stajni trap 7 sklapa se oko podužne ose 9. Prelomni potporni kosnik 1 i 1a obrtno je utvrđen čivijom 3 za čamac vazduhoplova, a čivijom 2 za upornik stajnog trapa 7. Potiskujuća naprava 4 utvrđena je svojim krajem i čivijom 5 za krak prelomnog kosnika 1—1a u blizini, ali preko tačke 3, t. j. prema vazduhoplovu. Drugi kraj potiskivača ili podizača 4 obrtno je utvrđen čivijom 6 neposredno za upornik stajnog trapa 7.

Uredaj deluje na sledeći način:

U početku sklapanja, potiskivač 4 započinje preklapanje stajnog trapa vršeći reakciju na čiviju 5 kraka preklopnog kosnika 1—1a. S druge strane potiskivač dejstvuje na glavu upornika 7, odnosno na čiviju 6 na tome uporniku, u smeru

sklapanja stajnog trapa. Prelomni kosnik 1—1a služi za ukrućivanje stajnog trapa u ispruženom položaju, te na gore opisani način vrlo se lako i sa malo napora započinje njegovo prelamanje i obrtanje oko tačke 3. Posle prelamanja, dalja reakcija podizača 4 na krak 5—3 deštuje u smeru potpomaganja podizanja upornika 7.

Prema primeru izvođenja sa slike 2, stajni trap se sklapa oko poprečne ose 9. Prelomni kosnik 1—1a obrće se oko čivije 2 na uporniku 7, i oko čivije 3 na čamcu vazduhoplova. Potiskivač ili podizač 4 utvrđen je u tački 6 za čamac i svojim sklopnim račvastim krajem 8 deštuje na čiviju 7a stajnog trapa 7, uz istovremenu reakciju u tački 5 na kosniku 1—1a.

Delovanje uredaja je sledeće:

U početku sklapanja, podizač 4 započinje prelamanje kosnika 1—1a a time i otklanjanje ukrućenja sa stajnog trapa usled povlačenja kraka 1a vučom na čiviju 5. Daljim privlačenjem kraka, a ka uporniku 7, upornik se povlači u položaj iz koga podizač lakše može da ga podigne. Posle toga, podizač primenjuje svu svoju snagu na sklapanje i podizanje stajnog trapa. Na taj način, uzgredni napor podizača 4 na ukrućujući kosnik, potpomaže i podizanje stajnog trapa.

Razume se, ovaj se pronalazak niukoliko ne ograničava na opisane i prikazane primere izvođenja, koji su dati samo radi prikaza.

Prema tome, iako su odabrani primeri koji se odnose na stajne trapove za vazduhoplove, očevidno je da je moguće, bez izlaska izvan opsega ovog pronalaska, da se bitnost pronalaska primeni i na svaki drugi sklapajući se ili zaklapajući se organ, koga treba pomerati u odnosu na neki drugi organ koji je nepokretan. Isto tako i naprava za potiskivanje ili podizanje može biti makakvog sistema, mehanička, hidraulička, pneumatička, električna ili kakva druga naprava.

Patentni zahtevi:

1. Sklapajući se stajni trap za vazduhoplov ili sličan organ sa automatskim ukrućivanjem pomoću prelamajućeg upor-

nog kosnika i neke naprave za podizanje, naznačen time, što pored svoga glavnog dejstva za podizanje stajnog trapa, podizačka naprava (4) uzgredno deštuje, odmah u početku sklapanja ili na kraju opruživanja, na jedan krak (3—5) upornog prelamajućeg kosnika (1—1a) u cilju oslobodenja, odnosno, obavljanja ukrućenja stajnog trapa.

2. Stajni trap prema zahtevu 1, naznačen time, što se za vreme pomeranja stajnog trapa, uzgredni napor, koji razvija podizač preko kraka (5—3) prelomnog kosnika, ujedinjuje sa glavnim naporom koji taj podizač primenjuje neposredno na stajni trap.

3. Stajni trap prema zahtevima 1 i 2, naznačen time, što je podizačka naprava obrtno utvrđena, jednim krajem (8—5), za prelomni kosnik (1a) i to u neposrednoj blizini jednog njegovog kraja, a drugim svojim krajem (8—7a) obrtno je utvrđena za stajni trap, (7) na kome se takode završava i pomenuti krak prelomnog kosnika.

4. Stajni trap prema zahtevu 3, naznačen time, što je naprava za podizanje obrtno utvrđena za jedan krak (3—5) prelomnog upornog kosnika (1—1a) i to izvan i preko tačke (3), u kojoj je kosnik obrtno utvrđen za čamac vazduhoplova.

5. Stajni trap prema zahtevima 1 i 2, naznačen time, što je podizačka naprava jednim svojim krajem obrtno utvrđena za neku nepokretnu tačku čamca vazduhoplova, a drugim svojim krajem (8) istovremeno i za jedan krak (1a) prelomnog kosnika i za upornik stajnog trapa (7).

6. Stajni trap prema zahtevu 5, naznačen time, što se veza potiskujuće naprave (4) sa krakom prelomnog kosnika (1a) i upornikom (7) stajnog trapa ostvaruje preko sklapajuće poluge, odnosno, makaza (5, 8, 7a).

7. Stajni trap prema zahtevu 7, naznačen time, što su tačke (5, 7a) obrtnog utvrđivanja krakova makaza za kosnik (1a) i upornik (7) stajnog trapa, postavljene u blizini tačke (2) u kojoj je krak (1a) kosnika obrtno utvrđen za upornik (7) stajnog trapa.

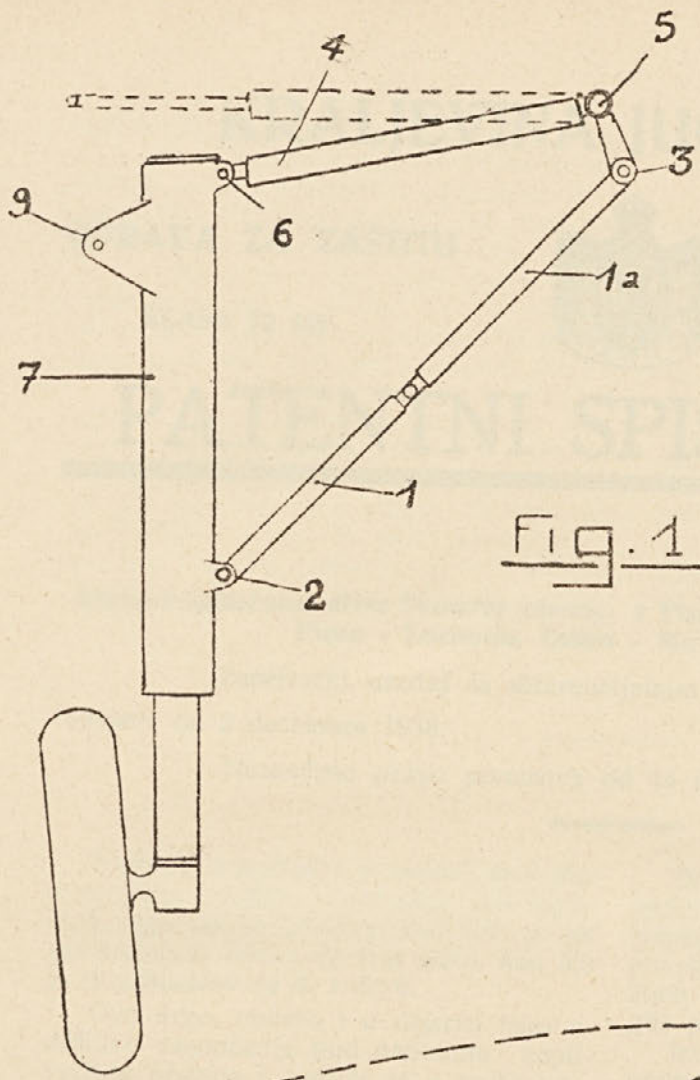

Fig. 1

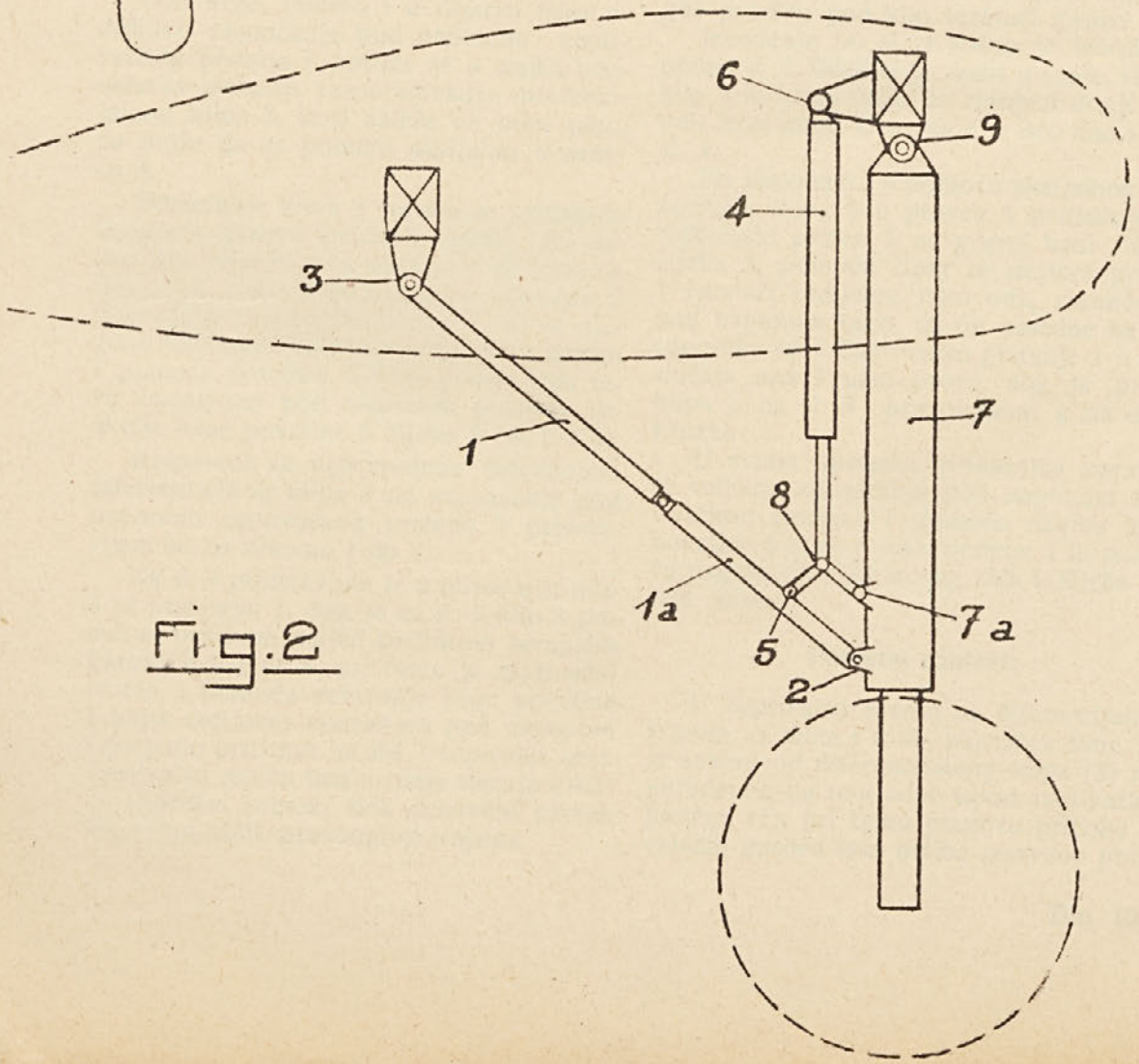

Fig. 2

